

Op zoek naar de eerste mensen

Het is de bedoeling om door een bezoek aan de zalen over de evolutie van de mens meer aan de weet te komen over onze afstamming.

Wie zijn onze voorouders? Hoe en wanneer leefden zij?

We volgen de sporen die onze voorouders hebben nagelaten en proberen een antwoord te vinden op de vele vragen.

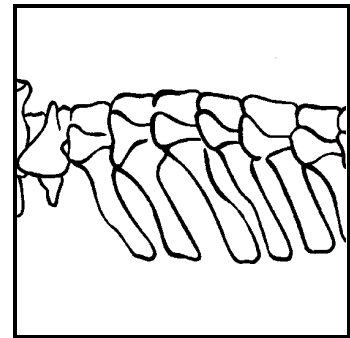
1. De nog levende verwanten van de mens.

a. Op biologisch gebied kun je de mens niet los zien van de dierenwereld.

Vul zelf aan.

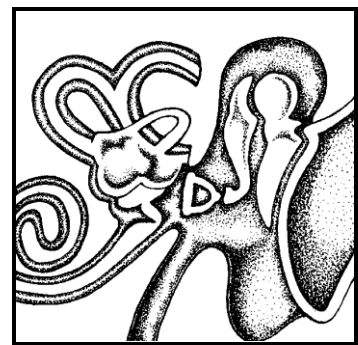
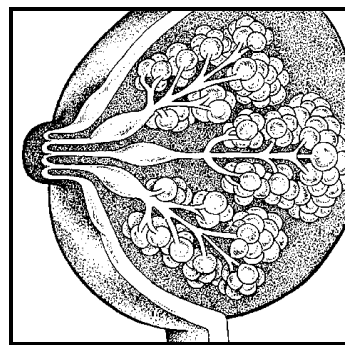
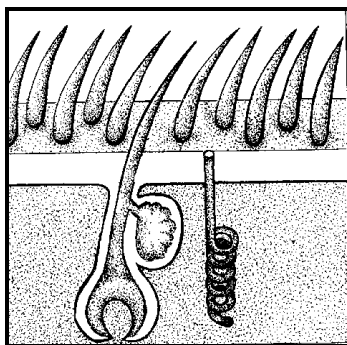
De mens heeft gemeenschappelijke kenmerken met:

- de gewervelde dieren

.....

- de zoogdieren

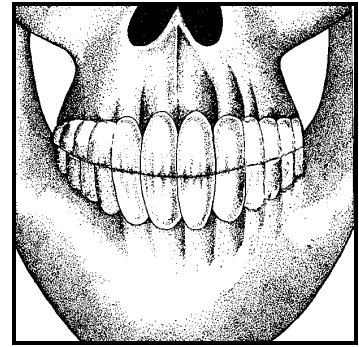
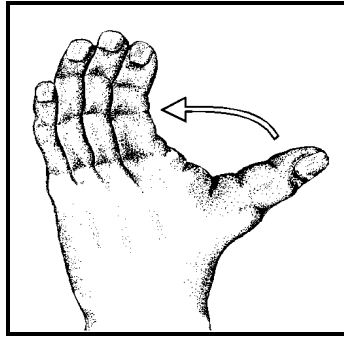
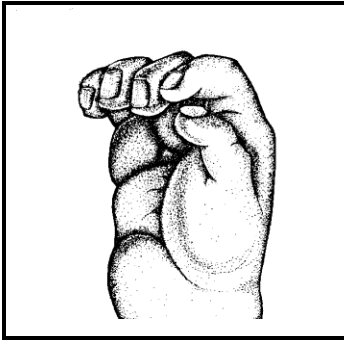

.....

.....

.....

- de primaten

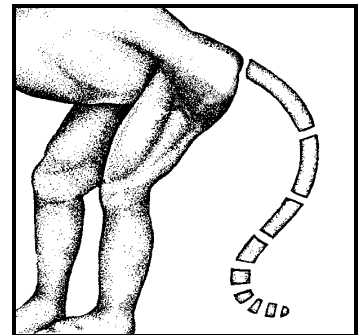
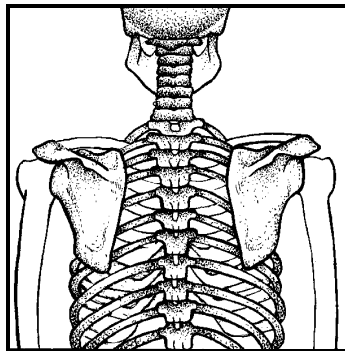
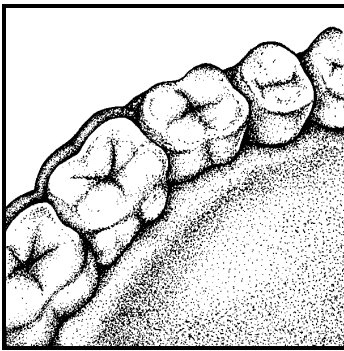

.....

.....

.....

- de mensachtigen

.....

.....

.....

b. Mensapen staan in de dierenwereld het dichtst bij de mens.

Noem de nog levende mensapen:

..... ,,

c. Tussen mensen en mensapen zijn er ook enkele duidelijke verschillen.

We zoeken ze samen op.

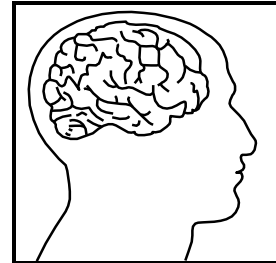
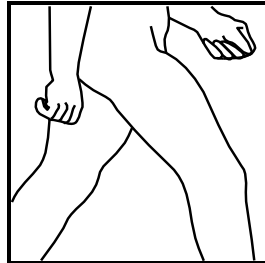
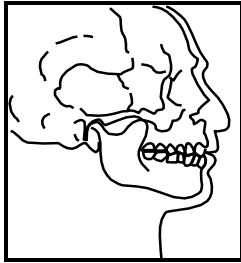
Doorstreep wat foutief is!

- Bij de chimpansee en de gorilla staat de grote teen niet evenwijdig - evenwijdig met de andere tenen. (Denk aan je eigen grote teen!)
- Mensapen lopen rechtop - niet rechtop.
- De hoektanden van de chimpansee en de gorilla vallen over elkaar - staan mooi op elkaar.
- Mensapen hebben een platte snuit - een vooruitspringende snuit.

2. De uitgestorven voorouders van de mens.

a. Mensen hebben eigen kenmerken waardoor ze zich onderscheiden van de dieren.

Noteer onder elke tekening de typisch menselijke eigenschap.

.....

.....

.....

Zoals vele wetenschappelijke termen, zijn ook de namen van de menselijke voorouders afgeleid van Latijnse en Griekse woorden.

Om deze namen beter te begrijpen, bekijken we de stamwoorden:

- pithekos (Gr.)	:	aap	- habilis (Lat.)	:	handig
- anthropos (Gr.)	:	mens	- erectus (Lat.)	:	opgericht
- homo (Lat.)	:	mens	- sapiens (Lat.)	:	verstandig

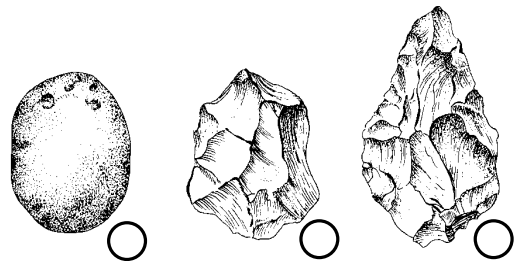
b. Wat is de naam van het oudste, meest volledige skelet van een voorouder van de mens dat men tot nu toe gevonden heeft (zie foto)?

Ze behoort tot de groep Australopithecus

c. Homo habilis was de eerste mens die bewust werktuigen maakte.

Schrijf het passende cijfer in het cirkeltje bij de volgende tekeningen:

1. Vuistbijl
2. Hamersteen
3. Schrapper

Waarvoor werden deze werktuigen gebruikt?

Hamersteen:

Schraper:

Vuistbijl:

d. De Homo was de eerste gebruiker van het vuur.

Zoek de muurtekening van de Pekinggrot.

Wat zijn volgens jou de voordelen van het gebruik van vuur?

-
.....
-
.....
-
.....
-
.....

e. De Neanderthalers leefden vóór en tijdens de laatste

Tijdens deze periode was het in onze streken zeer koud.

De naam "Neanderthaler" is afgeleid van

.....

Waar in België zijn fossielen van Neanderthalers gevonden?

f. Onder welke naam staat de eerste Homo sapiens sapiens bekend die in Europa leefde?

.....

Geef de vertaling van "Homo sapiens sapiens":

.....

.....

Zij waren de eerste kunstenaars. De oudste kunstvormen zijn 30 000 tot 8 000 jaar oud.

Welke zoogdieren staan op volgende grottschildering afgebeeld?

..... , ,

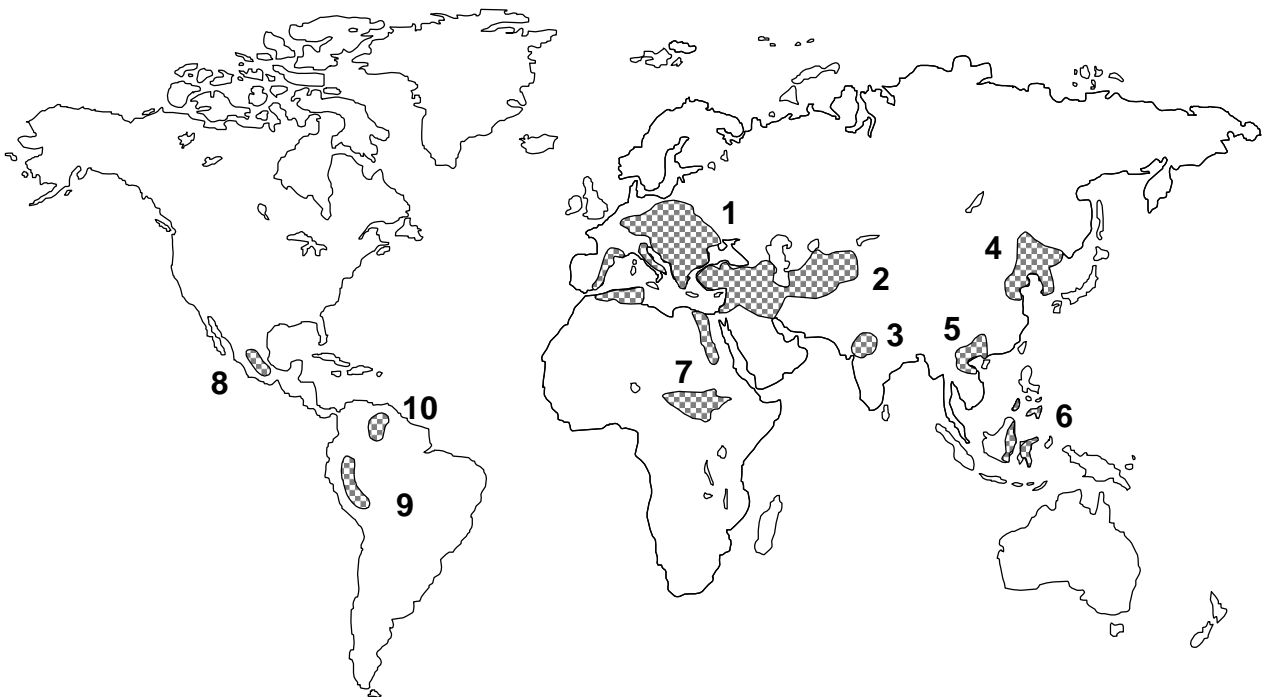
.....

g. Een belangrijke omwenteling vond zo'n 10 000 jaar geleden plaats, toen de mens zijn leven als jager opgaf om zich op één plaats te vestigen en landbouw en veeteelt te bedrijven.

- Door domesticatie, d.w.z.
 kon een grotere bevolking in leven blijven.
 Het gevolg daarvan was dat de taakverdeling binnen een groep beter georganiseerd werd.

- In welke gebieden werden volgende planten en dieren al vroeg gedomesticeerd?
 Vul de juiste cijfers in.

- gierst

- geit

- tarwe

- rund

- maïs

- schaap

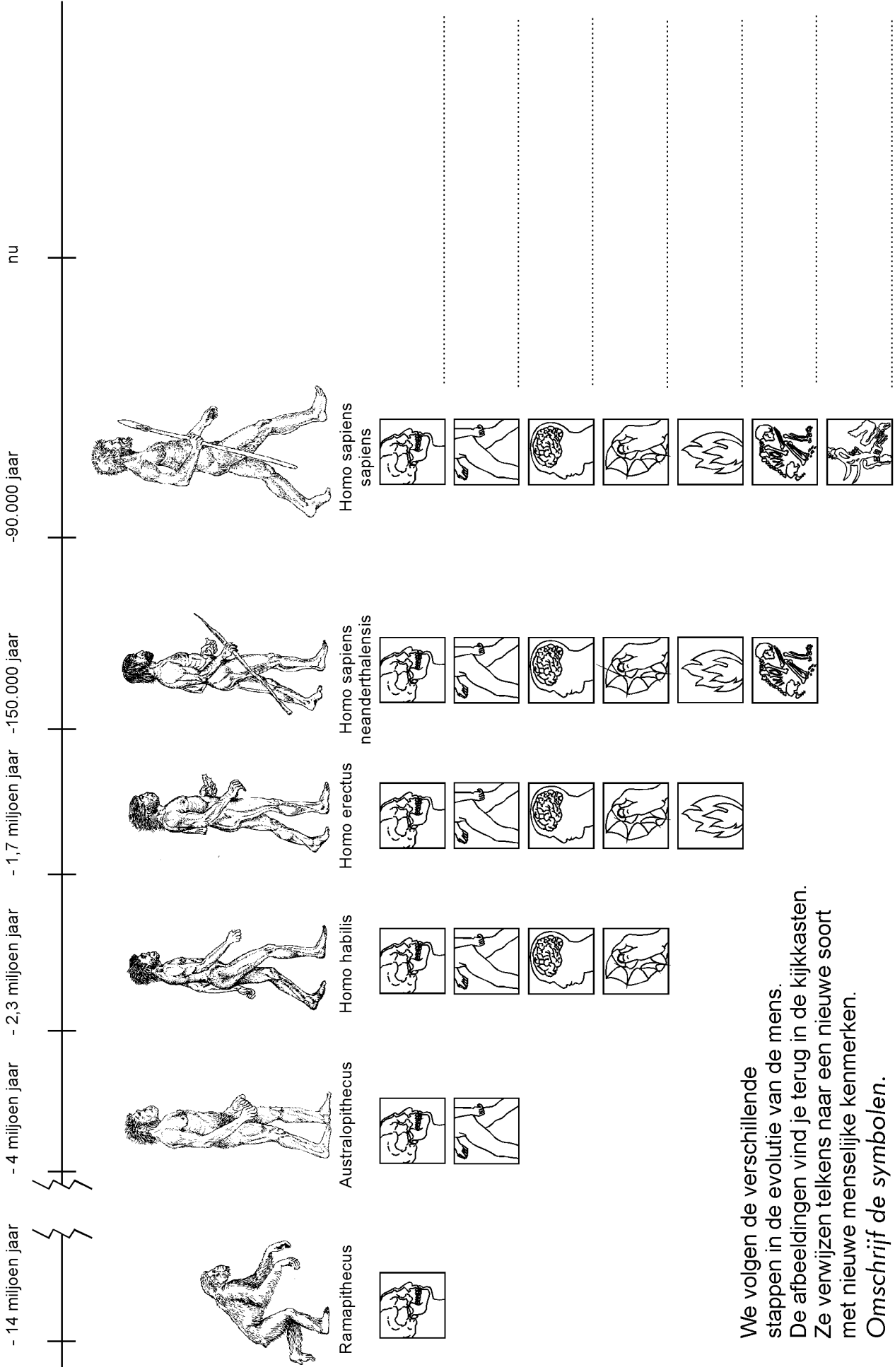
- bonen

- varken

- rijst

- pluimvee

- Zoek in je atlas de namen op van de landen waar wetenschappers de oudste sporen van landbouw en veeteelt teruggevonden hebben.

We volgen de verschillende stappen in de evolutie van de mens. De afbeeldingen vind je terug in de kijkkasten. Ze verwijzen telkens naar een nieuwe soort met nieuwe menselijke kenmerken. Omschrijf de symbolen.